14/V/1976

EL LLENGUATGE

Els saharians

Els saharians són els habitants del desert de Sàhara. Així és com sempre n'havíem dit i no sembla pas que hi hagi cap raó vàlida per a dir-ho d'una altra manera. Arran, però, dels conflictes sorgits amb el procés de descolonització, esdevinguts matèria periodística habitual i sobresortint, algú va començar a dir-ne els «saharauis» i la denominació va fer fortuna i es va imposar. Devia descobrir com s'anomenaven, ells mateixos, i no va vacil.lar a trasplantar-nos la denominació, amb el raonament —si li'n calia— que aquesta era la forma genuina. Genuina per a ells, no en dubtem, però no pas per a nosaltres. També un francès, és anomenat «français», i un anglès, en anglès «englishman». Però nosaltres be en diem un francès i un anglès. I ignorem quin nom genèric —gentilici— es donen ells mateixos, entre molts més, els caucasians, els siberians i els hawaians. Nosaltres ens hem limitat, amb els nostres necanismes de formació de mots, a obtenir dels noms geogràfics, el Caucas, Sibèria i Hawai, els corresponents derivats acabats en à, que és un sufix habitual, en català, per a la formació de noms gentilicis. Es així que de Sàhara vam crear, tot naturalment, saharà.

D'altra banda, la paraula saharà ja havia fet el seu camí. Amb la seva forma del femení, saharana, solem designar una peça de vestir lleugera, pròpia de zones o èpoques caloroses. Es un cas anàleg al de canadenca i americana. I, naturalment, un testimoni de la tradició i de l'arrelament de la paraula entre nosaltres.

ALBERT JANÉ